

Vates-säätiö vuonna 2017

Vates-säätiö vuonna 2017

kuvaa säätiön toiminnan painopisteitä ja kehittämistyön suuntaa vuonna 2017, joka oli sen 24. toimintavuosi. Vates-säätiö toimii asiantuntijaorganisaationa vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten henkilöiden yhdenvertaiseksi työllistymiseksi.

Päätoimittaja:

Jaana Pakarinen

Toimitussihteeri:

Kati Savela

Julkaisija:

Vates-säätiö sr

Painopäivä: 4.5.2018

Painos: 400 kpl

Painopaikka: Grano Oy

Paperi: 130 g Multiark Silk, kansi 200 g Multiark Silk

Ulkoasu ja taitto: Heli Penttinen

Kannen kuvat:

Kuva 1: Vatesin henkilöstö väritti ja viimeisteli säätiön arvot, jotka kuvataiteilija Johanna Rytkölä oli muotoillut savesta. *Kuva: Kati Savela*

Kuva 2: Porin SuomiAreena-tapahtumassa heinäkuussa Torivartissa esiintyi Kaaos Company, jossa on vammaisia ja vammattomia tanssijoita. Esitys oli osa Vatesin ohjelmaa. Kuvassa Siiri Tiilikka ja Georgie Goater. *Kuva: Tiina Jäppinen*

Kuva 3: Työllistämisen kehittämispäivien toinen tilaisuus pidettiin Helsingissä Vatesin tiloissa. Iltaohjelman aloitti räppäri Elvido, joka esitti omasta elämästään tekemiään kappaleita. *Kuva: Marianne Pentikäinen*

Kuva 4: Avoimien ovien yhteydessä avattiin Vatesin toimitilojen ala-aulassa taidenäyttely, jonka teokset tulivat Taide- ja toimintakeskus Kaarisillasta Lahdesta. Kuvassa yksi taiteilijoista, Paul Gustafsson. *Kuva: Kati Savela*

Kuva 5: Paralympiämitalisti Liisa Lilja puhui Vates-päivillä omasta urastaan ja metodeista, joilla on saavuttanut tavoitteitaan. Vasemmalla Hanna Grandell, joka seurasi Job Shadow Day -tapahtuman yhteydessä vateslaisten työtä ja kirjoitti kokemuksistaan jutun. *Kuva: Jenny Salo*

Vates
säätiö sr

Postiosoite: PL 40, 00621 Helsinki
Käyntiosoite: Oltermannintie 8, 00620 Helsinki
Sähköposti: vates-saatio@vates.fi
www.vates.fi

Sosiaalinen media:
[facebook.com/kyvyt.kayttoon](https://www.facebook.com/kyvyt.kayttoon)
twitter.com/kyvytkayttoon
SlideShare: Vates-säätiö
YouTube: Vates-säätiö

Sisällys

- 4 Johtajan katsaus
- 5 Arvot toteuttamassa Vatesin strategiaa
- 6 Pää tavoitteet vuonna 2017 ja niiden toteuttaminen
- 7 Vuosi 2017 lyhyesti
- 8 Vuoden kohokohtia Vatesin henkilöstön mukaan
- 9 Kehittämistyö
- 14 Vaikuttamis- ja edunvalvontatyö
- 16 Verkostoyhteistyö
- 19 Kansainvälinen yhteistyö ja tietojenvaihto
- 20 Tapahtumat ja tilaisuudet
- 22 Tiedotus ja viestintä
- 24 Talous
- 25 Luottamuselimet ja henkilöstö
- 28 Vates-säätiön perustehtävä

Johtajan katsaus

Vuosi 2017 oli Vates-säätiön 24. täysi toimintavuosi.

Kuva: Kati Saveila

Suomen 100-vuotinen historia ja juhluvuosi nousi myös Vates-säätiön toiminnan sisällöissä vahvasti esille, kun säätiö osallistui omalta osaltaan Suomi100 -juhlavuoden tapahtumiin. SuomiAreenassa nostettiin esille vammaisten henkilöiden työllistyminen itsemäärämisen aikana, ja Kyvyt käyttöön 100 -kampanjalla tuotiin esille työllistymisen tarinoita. Vuoden kohokohtia oli, että presidentti **Sauli Niinistö** toimi koordinoimamme Job Shadow Day -tapahtuman suojelijana.

Säätiön uusittu strategia on vuoden aikana siirtynyt joustavasti käytännön toimintaan kolmen painopisteen sisällöllisellä toteuttamisella. Toimintavuoden painopisteeksi nousi kokoava yhteistyö, jota vuoden alussa käynnistynyt KeKo – Kehittämisen koordinaatiohanke toteutti tuloksettaasti. Monimuotoisen työelämän edistäminen strategisena painopisteenä alkoi vahvistua, ja monimuotoisuus onkin noussut yhä enemmän yhteistyökumppaneiden agendalle.

Yhteistyö kumppaneidemme kanssa jatkui tiiviinä. Merkkinä laajasta luottamuksesta ja asiantuntijuuden arvostamisesta oli lukuisat kutsut työryhmiin ja hankekumppaneiksi. Erityisesti Osatyökykyisille tie työelämään – OTE -kärkihankkeessa mukana oleminen on ollut olennainen osa vuoden toimintaa. Yhteistyö vahvistui vuoden lopulla, jolloin Vates allekirjoitti yhdessä työmarkkinajärjestöjen ja vammaisjärjestöjen kanssa sitoumuksen osatyökykyisten työllistymisen edistämiseksi.

Yhteistyö taustayhteisöjen kanssa on lisääntynyt, ja vuoden aikana taustayhteisöjen määrä kasvoi kolmella uudella valtakunnallisella järjestöllä. Tervetuloa Vatesin toimintaan Nuorten Ystävät ry, Sininauhaliitto ry ja Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry!

Säätiön valtuuskunta nimesi kokouksessaan uuden valtuuskunnan vuosille 2018–2020 ja säätiön hallitukseen valittiin yhdeksän jäsentä. Hallitus uusiutui merkittävästi, sillä uudessa hallituksessa on peräti kuusi uutta henkilöä.

Vatesin taloudellinen tilanne on vakaa. Haasteena oli edelleen kiinteiden kustannusten nousu ja rahoituksellinen riippuvuus STEA:n avustuksista. Vahvaa työtä uuden ulkopuolisen rahoituksen saamiseksi on kuitenkin tehty yhteistyökumppaneiden kanssa.

Säätiössä toteutetaan vuosittain toiminnan ja tulosten itsearviointia. Itsearviointiin mukaan säätiön toiminta on kaikilla arviointiteemoilla mitattuna hyvällä tasolla ja toiminta on toteutunut suunnitellusti tai jopa paremmin. Hyvän tuloksen saavuttaminen on tiimityötä ja sujuvalla yhteistyöllä saavutettua. Kiitän Vates-säätiön henkilökuntaa säätiön tarkoituksen mukaiseen toimintaan sitoutumisesta ja aktiivisesta ja kehittämissuuntautuneesta työskentelyotteesta.

Jaana Pakarinen
säätiön johtaja

Säätiön uusittu strategia on vuoden aikana siirtynyt joustavasti käytännön toimintaan kolmen painopisteen sisällöllisellä toteuttamisella.

Arvot toteuttamassa Vatesin strategiaa

Vatesin henkilöstö määritteli hallituksen tuella säätiön arvot osana strategiatyötä vuonna 2016. Vuoden 2017 aikana niiden näkymistä käytännön työssä ja näkyvyyden vahvistamista jatkossa pohdittiin yhdessä.

Vates-säätiön arvot – rohkeus, asiantuntijuus, muutosvalmius – ovat näkyneet toiminnassamme vuonna 2017:

- » Asioiden rohkea esille nostaminen
- » Uusien avauksien tekeminen
- » Valinnat, mihin pystytään lähtemään mukaan ja mihin ei
- » Asiantuntijuus tulee näkyväksi viestinnän kautta
- » Ryhdikäs rajaus kohderyhmään tehty
- » Siirtyminen oman piirin ulkopuolelle yhteistyön tekemisessä

Mikä voi estää arvojen mukaista toimintaa:

- » Priorisoinnin puuttuminen
- » Rohkeuden puute lähteä uusiin avauksiin
- » Näköalattomuus
- » Epäolennaisiin asioihin keskittyminen

Miten arvojen toivotaan näkyvän toiminnassamme vuonna 2018:

- » Rohkea keskittyminen olennaiseen
- » Tuettu työllistyminen uudessa sote- ja ja maakuntaudistuksessa
- » Arvot näkyviksi työyhteisön sisällä
- » Säätiön näkyvyyden kasvu 25-vuotisjuhlavuonna

Vates
säätiö sr

VISIO

Vammaisilla, pitkäaikaissairailta ja osatyökykyisillä henkilöillä on tasavertaiset oikeudet ja käytännön mahdollisuudet työllistyä.

MISSIO

Yhdistävä yhteistyön rakentaja ja verkostojen kokoaja, kehittävä edelläkävijä, luovasti rohkea tiedon ja käytännön asiantunteva soveltaja.

Päätavoitteet vuonna 2017 ja niiden toteuttaminen

Toimintavuoden erityistavoitteenamme oli nostaa esille vammaisten henkilöiden itsensä työllistäminen ja yrittäjyys uravaihtoehtoina.

Osatyökykyisten henkilöiden työllistämisen hyvät toimintamallit ja käytännöt julkisten hankintojen kautta haluttiin tuoda esiin. Tämä liittyy pitkän aikavälin strategiseen tavoitteeseen, että vammaiset henkilöt siirtyvät opintojen jälkeen työelämään koulutuksensa mukaisiin töihin tarvittaessa työelämässä toteutettavan lisävalmennuksen turvin.

Pyrimme erityisesti tekemään tunnetuksi YK:n yleissopimusta vammaisten ihmisten oikeuksista. Tavoitteena oli myös varmistaa suoraan pienille ja keskiuurille yrityksille suunnatun, yhteistyössä yrittäjäjärjestöjen kanssa toteutettavan projektin rahoitus. Näiden kahden toiminnan kautta pyrimme vaikuttamaan sekä tietotasoon että erityisesti asenteisiin työelämässä. Pitkän tähtäimen tavoite on, että vammaiset, osatyökykyiset ja pitkäaikaissairaat henkilöt nähdään osaavana ja tuottavana työvoimana heidän taustastaan riippumatta ja työelämän esteettömyys on huomioitu.

Vuoden 2017 erityistavoitteitamme oli lisäksi auttaa kohderyhmämme valmistautumista sote-uudistukseen ja varmistaa toimivien palvelujen säilyminen ja kehittyminen muuttuvassa tilanteessa. Samalla pyrimme tukemaan välityömarkkinoiden sopeutumista työllisyyspolitiikan ja sote-järjestelmän muutokseen. Säätiön strategiassa tavoitteeksi on asetettu, että vammaisilla ja osatyökykyisillä henkilöillä on mahdollisuus kykijensä mukaiseen kuntouttavaan ja valmentavaan toimintaan, työsuhteiseen työhön tai avoimille työmarkkinoille johtavaan tuettuun toimintaan.

Näihin tavoitteisiin pyrimme vakiintuneiden toimintatapojemme eli kehittämistyön, vaikuttamisen ja edunvalvonnan, verkostoitumisen, tapahtumien, kansainvälisen yhteistyön ja viestinnän keinoin.

Kehittämistyö tapahtuu pääosin hanke-toiminnan puitteissa, sekä omia hankkeita toteuttamalla että muiden hankkeisiin osallistumalla. **Vaikuttamis- ja edunvalvonta-**

työtämme on mm. aktiivinen osallistuminen valtakunnallisiin työryhmiin. Erityisosaamisemme perustuu vahvaan **verkostoitumiseen** ja sitä kautta laajaan asiantuntemukseen.

Koulutusta, neuvontaa ja ohjausta toteutamme luennoimalla ja kouluttamalla säätiön tavoitteiden kannalta tärkeissä hankekumppaneiden ja sidosryhmien tilaisuuksissa. Annamme lakineuvontaa osatyökykyisten työllistämiseen liittyen ja kirjoitamme mm. blogitekstejä ajankohtaisista aiheista.

Käytämme laajasti **viestinnän menetelmiä** saadaksemme ajankohtaiset työllistämisen asiat esille.

Kansainvälisen yhteistyön tavoitteena on verkostoituminen sellaisten eurooppalaisten organisaatioiden kanssa, jotka tukevat vastaavanlaista yhteistyötä kuin Vates. ✂

PIENIÄ ASIOITA, JOTKA TEKEVÄT ONNISTUNEEN TYÖPÄIVÄN

Nora Holmberg

Vuosi 2017 lyhyesti

Poimintoja toimintamuodoistamme:

KEHITTÄMISTYÖ:

- » vaikutimme siihen, että työvalmennuksen erikoisammattitutkinto säilyi tutkintouudistuksessa laajana kokonaisuutena
- » jäntevöitimme työhönvalmennuksen kehittämisryhmän toimintaa ja tuimme alueverkostojen muodostamista
- » toteutimme tietopakettien aluepäättäjiä vammaisten henkilöiden työllistämistä
- » järjestimme Kyvyt käyttöön 100 -kampanjan levittämään sisältöjä osatyökykyisten henkilöiden työllistymisestä
- » koulutimme sote-henkilöstöä kuntoutuksen koordinaatiosta ja ohjausosaamisesta
- » kartoitimme työllistymishankkeet ja alueiden yhteistyöverkostoja
- » tarjosimme nuorelle vuoden työkokemuksen toimistotehtävissä
- » koordinoimme Job Shadow Day -tapahtuman, jossa yli 300 työn seuraajaa tutustui unelmatyöhönsä
- » osallistuimme Työllistäminen julkisilla hankinnoilla -mallin kehittämiseen ja siitä tiedottamiseen

VAIKUTTAMIS- JA EDUNVALVONTATYÖ:

- » jatkoimme OTE-kärkihankkeen Osku – Tie työelämään -verkkopalvelun kehittämistä ja sisältötuotantoa
- » osallistuimme OTE-kärkihankkeen Fokus-hankkeen juurruttamissuunnitelman tekoon
- » teimme edunvalvontatyötä tapaamalla mm. kansanedustajia
- » annoimme lausuntoja osana vaikuttamistyötä, vaikutimme mm. Kelan tulkkaukspalveluiden kilpailutukseen
- » kysyimme taustayhteisöiltä kokemuksia YK:n vammaisoppimuksen toteutumisesta, ja nostimme toteutumisen tuloksia esille
- » annoimme noin 70 lakineuvontaa osatyökykyisten työllistymiseen liittyviin kysymyksiin

VERKOSTOYHTEISTYÖ:

- » annoimme lausunnot kasvupalveluista ja työolosuhteiden järjestelytuesta
- » järjestimme opintomatkan Iso-Britanniaan välityömarkkinatoimijoille
- » teimme kannanoton kuntoutuksen kokonaisuudistuksesta osana SOSTEn ja Kuntoutussäätiön kuntoutusverkostoa

TAPAHTUMAT JA TILAISUUDET:

- » uudistimme koulutustarjontaa yhdistämällä kaksi koulutusta Työllistämisen kehittämispäiviksi
- » palautimme koulutusohjelmaan työoikeuskoulutussarjan ja tuetun työllistymisen seminaarin

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ JA TIETOJENVAIHTO:

- » kutsuimme kolme kertaa koolle epävirallisen ryhmän, joka suunnittelee kansainvälisen yhteistyön muotoja
- » aloitimme Social Firms Europe CEFECin seminaarin suunnittelun suunnittelun yhdessä ruotsalaisten yhteistyökumppaneiden kanssa

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ:

- » teimme Vatesin strategiaa toteuttavan viestintäsuunnitelman
- » lisäsimme yhteistyötä mm. julkaisujen tuottamisessa ja jakelussa kumppaniemme kanssa
- » koordinoimme osallistumisen SuomiAreena-tapahtumaan, jossa oli kaksi taustayhteisöä mukana
- » toteutimme verkkosivujen kävijäkyselyn osana sivuston kehittämistyötä

Tarja Haili-Kilpiö

Vuoden kohokohtia Vatesin henkilöstön mukaan

Säätiön näkökulmasta:

TARJA HAILI-KILPIÖ, PALVELUSIHTTEERI:

» Hienoa oli, että Vatesin taustayhteisöjen määrä lisääntyi.

KAIJA RAY, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ:

- » Presidentti Sauli Niinistö ryhtyi Job Shadow Day – tapahtuman suojelijaksi, mikä toi hyvää näkyvyyttä ja lisäsi työnseurantapäivän painoarvoa. (sivu 12)
- » Väliytymarkkinatoimijoiden yhteistyöryhmä tiivistettiin otetaan ja toimii todella aktiivisesti. (sivu 17)
- » Lausuntojen kautta Vates on saanut merkittävästi asioita läpi hallituksen esityksiin.
- » Kansainvälisen yhteistyön kannalta oli merkille pantavaa, että pienen ajan sisällä tuli monta pyyntöä päästä Vates-säätiön tutustumaan. (sivu 19)

KATI SAVELA, VS. VIESTINTÄVASTAAVA:

- » Presidentti Niinistö Job Shadow Day'n suojelijana vahvisti myös päivään osallistujien uskoa siihen, että se on tärkeä päivä ja ansaitsee tulla huomioiduksi. Myös työn seuraajien ilo välittyi onnistuneesta päivästä teksteillä ja kuvilla.
- » SuomiAreenaan osallistuminen toi kokemusta isoon tapahtumaan valmistautumisesta. Se oli ainoita tilaisuuksia, joissa sai suoran jakaa tietoa ns. suurelle yleisölle vammaisten henkilöiden työllisyydestä. Näkyvyys televisiossa oli myös hieno juttu! (sivu 16–18)

TIINA JÄPPINEN, HANKEPÄÄLLIKKÖ, TOIMITTAJA / TIEDOLLA VAIKUTTAMINEN -HANKE:

- » On hienoa, että viestinnällinen yhteistyö sekä Vatesin taustayhteisöjen että muiden järjestöjen ja hankkeiden kanssa lisääntyi. Yhteistyöstä on tullut arkipäivää. Esimerkiksi selkokieliopetus ja yhdenvertaisuusseminaari (sivu 9) järjestettiin yhteistyössä.
- » Vatesin rooli Osku – Tie työelämään -verkkopalvelun (sivu 16) sisällöntuotannossa on ollut hieno asia, samoin Tiedolla vaikuttaminen – ja PARTY-hankkeiden viestintäyhteistyö.

Oman työn näkökulmasta:

MARI TOIVONEN, HANKEPÄÄLLIKKÖ / KEKO-HANKE:

- » Työssäni KeKo-kehittämisen koordinaatiohankkeessa alueellinen työ järjestöjen ja muiden alueen työllisyystoimijoiden kanssa käynnistyi. Tarve yhteistyön tiivistämiselle ja yhteiselle kehittämiselle löytyi tuetun työllistämisen kentällä. (sivu 11)
- » Olen onnistunut pääsemään mukaan ja myös luomaan uusia tuetun työllistämisen verkostoja eri puolille Suomea ja päässyt osallistumaan lukuisiin eri keskusteluihin. Niiden myötä oma asiantuntemukseni on kasvanut. Olen oppinut paljon uusia asioita työni kautta vajaan vuoden aikana.

Mari Toivonen

Kaija Ray

Kati Savela

Tiina Jäppinen

Kehittämistyö

TAVOITTEEMME: Kehittämistyö tapahtuu pääosin omissa hankkeissa sekä muiden hankkeisiin osallistumalla. Käynnistämme hankkeita itse ja menemme kumppaniksi kehittämisen- ja tutkimushankkeisiin, jotka edistävät säätiön tavoitteiden saavuttamista.

Priorisoimme hankkeita, joilla pyritään valtakunnalliseen vaikuttavuuteen tai hankkeiden juurruttamiseen alueellisesti mahdollisimman kattavasti.

Toteuttamissuunnitelmassa tavoitteemme oli painottaa hallitusohjelman kärkihankkeiden mukaista toimintaa ja mahdollisia kuntakokeiluun liittyviä toimenpiteitä. Halusimme myös kannustaa paikallisia toimijoita ottamaan pilottiprojekteja vastuulle.

TUETTU TYÖ JA TYÖHÖNVALMENNUS

Toteuttaa tarkoitusta, jolla säätiö kehittää vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten henkilöiden työllistämismuotoja yhteistyössä julkishallinnon, elinkeinoelämän ja alalla toimivien muiden yhteisöjen kanssa.

Tavoitteemme:

Keskitymme tuetun työllistämisen ja työhönvalmennuksen palvelun saatavuuden, laadun ja tunnettuuden seuraamiseen ja lisäämiseen. Siksi seuraisimme Kellan uudistuneen työllistämistä edistävän ammatillisen kuntoutuksen palvelun käyttöönottoa. Käyttöönotossa on ollut paikkakuntakohtaisia eroja ja palvelu tunnetaan yhä melko huonosti.

Ammatillisen koulutuksen reformin myötä työvalmennuksen erikoisammattitutkinnon sisältöä uudistettiin. Säätiö antoi lausunnon sisällöistä. Erikoisammattitutkinto säilyi tutkintorakenteessa laajana ja eheänä kokonaisuutena kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalveluiden yhtenä osaamisalana.

Tärkeä kumppanimme työhönvalmennuksen kehittämistyössä on työhönvalmennuksen kehittämisryhmä, johon kuuluu yli 180 valmennustyön ammattilaista eri puolilta Suomea. Onnistuimme jäntevöittämään ryhmän toimintaa neljällä työhönvalmennuksen teemapäivällä, joissa yhdistettiin sekä hyvien käytänteiden jakamista että verkostoitumista. Teemapäivät toteutettiin yhteistyössä verkoston eri kumppanien kanssa.

Lisäksi tarjottiin viestintäkoulutusta. Osallistujien antama arvosana päiville oli keskimäärin 4,5/5. Tilaisuudet tukevat työhönvalmennuksen tunnettuuden kasvamista.

Kehittämisryhmälle tehtiin kysely ryhmän tavoitteesta ja toimintamuodoista. Vastauksissa nousi esiin alueellisten verkostojen tukemisen tarve. Toimintavuonna tuettiin kolmen paikkakunnan alueverkostojen rakentumista. Teemapäivät jatkuvat vuonna 2018 ja osa niistä toteutetaan alue-toimintaa tukien. Kehittämisryhmän viestintää terävöitettiin työstämällä ryhmälle kerran kuussa lähetettävä uutiskirje.

TIEDOLLA VAIKUTTAMINEN -HANKE

Toteuttaa tarkoitusta, jolla säätiö vaikuttaa viestinnän keinoin siihen, että osatyökykyiset henkilöt otetaan yhdenvertaisesti mukaan työelämään.

Tavoitteemme:

Vuosi 2017 oli hankkeen viimeinen toimintavuosi. Teemoina olivat mm. vaikuttaminen aluepäättäjiin, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta edistävät tapahtumat

Kuva: Tiina Jäppinen

Työhönvalmentajien yhden teemapäivän aiheena oli viestintä. Yhtenä tehtävänä oli laatia ja harjoitella ns. hissipuhe työnantajille.

Hanke tarjosi työhönvalmentajille neljä viestinnän koulutusta ja kannusti heitä kertomaan työstään mm. kuntapäätäjille.

Kyvyt käyttöön 100 -kampanjassa osana Suomi 100 -juhlavuotta kerättiin yli 100 videota YouTube-listalle kertomaan osatyökykyisistä henkilöistä työelämässä ja lisäksi kerättiin artikkeleita. Kampanja toteutti tavoitetta jakaa sisältöä osatyökykyisten henkilöiden työllistymisestä. Aloitettiin hankkeessa hyväksi koettujen viestinnän ja vaikuttamiskeinojen juurrutus Vatesin toimintaan. Onnistumisen mahdollistaa se, että Vates sai vuoden 2018 alusta toisen viestintäresurssin toteuttamaan hankkeessa luotuja käytäntöjä.

Lisäksi teimme tietopaketin työllistämisen tukimuodoista ja keinoista. Vammaisjärjestöjen työllisyyspalvelut koottiin myös omaksi tietopakettikseen.

Kehittäminen jatkuu:

Jatketaan tietopaketin markkinointia mm. työnantajille. Järjestetään lisää tilaisuuksia, joissa pyritään vaikuttamaan tiedolla ja kokemuksilla siihen, että osatyökykyisten henkilöiden työllistyminen olisi entistä helpompaa. Mielenterveys ja työ -esite toteutetaan.

Kuva: Tiina Jääppinen

Esteetön kieli työelämässä -tilaisuuden järjesti Tiedolla vaikuttaminen -hanke Kehitysvammaisten Tukiliiton kanssa. Tilaisuudessa kerrottiin, miten kielellä ja viestinnällä voidaan edistää tai rajoittaa vammaisen henkilön osallisuutta yhteiskunnassa ja työelämässä.

Poiminta Vatesin tekemästä sidosryhmäkyselystä: Tiedolla vaikuttaminen kokosi seudulliset vaikuttajamme yhteen ja keskustelemaan oikeista asioista.

ESTEETÖN TYÖELÄMÄ
Tietopaketti aluepäätäjille

4 TYÖHÖNVALMENNUKSEN TEEMAPÄIVÄÄ,

joista yksi viestintäteemalla yhdessä Tiedolla vaikuttaminen -hankkeen kanssa
Paikkakunta: Helsinki

3 VIESTINTÄÄ TYÖHÖNVALMENTAJILLE -TILAISUUTTA,

työhönvalmennuksen ja Tiedolla vaikuttaminen -hankkeen yhteistyönä
Paikkakunnat: Lappeenranta, Oulu, Turku

PARTY-HANKE

Toteuttaa säätiön tarkoitusta tukea kohderyhmää työllistävien ja kuntouttavien yhteisöjen toimintaa koulutuksen avulla.

Tavoitteemme:

Parempaa työ- ja toimintakykyä (PARTY) on Rauman kaupungin hallinnoima ESR-hanke, jonka päätavoitteena on kehittää ja vakiinnuttaa työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun toimintaa. Tavoitteemme Vatesin osahankkeessa oli projekti- ja muun sote-henkilöstön kouluttaminen kuntoutuskoordinaation ja ohjausosaamisen parantamiseksi. Lisäksi Vatesin tehtävä oli hankkeen hyvien käytäntöjen juurruttaminen valtakunnallisesti.

Toimintavuonna tavoite oli järjestää Työterveyslaitoksen kanssa neljä koulutuspäivää, joista vähintään kaksi yhdessä muiden osahankkeiden kanssa. Viestinnän osuus kasvaa, kun osahankkeista saadaan tuloksia.

Onnistumiset, merkittävät etapit:

Koulutuspäiviä toteutui kolme, ja osahankkeet osallistui niiden suunnitteluun. Viestintä lisääntyi: tehtiin kaksi uutiskirjetä sidosryhmille sekä kysely siitä, millaisista PARTYn toimintakentän asioista nämä toivovat lisätietoa. Näistä aiheista tehtiin seuraavaan kirjeeseen nostoja. Aloitettiin myös hankkeen yhteisen ja osahankkeiden omien videoiden tuotanto.

Lisäksi:

- teimme koosteet koulutuspäivistä Vatesin PARTY-sivuille
- ohjausryhmän jäsenyys jatkui.

Kehittäminen jatkuu:

Vuodelle 2018 jäi tavoitteeksi pitää jatkaa koulutusta, jotta esiin nousseisiin koulutustarpeisiin pystyttäisiin vastaamaan. Videot tehdään valmiiksi ja toteutetaan julkaisu hyvistä käytännöistä, joita hankkeen kehitystyössä on muotoutunut.

KEKO – KEHITTÄMISEN KOORDINAATIOHANKE

Toteuttaa tarkoitusta, jolla säätiö toimii yhteistyössä vammaisia, pitkäaikaissairaita ja osatyökykyisiä työllistävien yksiköiden kanssa kehittääkseen niiden toimintaa kuntoutuksuuntautuneesti ja työllistymistä edistäväksi.

Tavoitteemme:

KeKo on sateenvarjohanke, jolle STEA myönsi rahoitusta ajalle 2017–2019. Tavoitteena on rakentaa Vatesin valtakunnallisen toiminnan tueksi alueellista kolmannen sektorin toimijoiden työllistämistoimintaa tukeva ja sen vaikutuksia parantava toimintamalli. KeKo koordinoi toimintaa ja kokoaa toimijoita yhteen.

Tarkoituksena oli nostaa työllistymisen tuen ja palvelujen osuutta ja profiilia niiden

toimijoiden keskuudessa, joilla on siihen kiinnostusta, mutta ei resursseja. Yhdessä turvataan järjestöjen elinvoima, vahvuudet ja haluttuna kumppanina pysyminen rakenteellisissa ja hallinnollisissa uudistuksissa. Kehittämiskierroksien tuloksina syntyy kumppanien kanssa tehtäviä yhteistyö- ja kehittämissopimuksia ja uusia työmuotoja.

Onnistumiset, merkittävät etapit:

Toimintavuonna kartoitettiin meneillään olevat ja juuri päättyneet työllistämishankkeet. Kartoituksessa löytyi 85 hanketta eri puolilta Suomea. Otimme yhteyttä noin 60 toimijaan.

Teimme järjestötoimijoille kyselyn, jonka avulla kartoitimme mm. alueiden yhteistyöverkostoja. Lisäksi esittelimme hankkeen mm. Satakunnan alueen välityömarkkinatoimijoille, Vammaisfoorumille, Keski-Suomen työpajatoimijoille ja Tampereen työllisyysverkostolle. Kehittämiskierroksien perustaminen neljälle alueelle alkoi.

Lisäksi:

- teimme viestintää, mm. esitteen, blogitekstejä ja nostoja hankkeesta Vates-säätiön uutiskirjeessä
- järjestimme järjestöjen kehittämistapaamisen Helsingissä
- teimme yhteenvetoa järjestöjen ajankohtaisista haasteista ja kehittämistoiveista.

Kehittäminen jatkuu:

- Kehittämiskierroksien toiminnan jatkaminen ja käynnistäminen uusilla alueilla
- Vaikuttaminen alueellisesti mm. kasvupalveluihin
- KeKo extra -lehden teko, SuomiAreena- ja Kuntamarkkinat-tapahtumiin osallistuminen
- Järjestöjen osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.

Kuva: Anne Korhonen

Kuvat: Vatesin Kuva pankki
Job Shadow Day -tapahtumassa työtä on seurattu kymmenissä eri paikoissa, myös teatterissa ja hampurilaisravintolassa.

JOB SHADOW DAY

Vates-säätiö tarjosi valtakunnallista asiantuntemusta osatyökykyisten työllistämistä ruotsinkielisille alan ammattilaisille Aktivera resurser -projektin kautta (2013–16). Pitkän tähtäimen strategisena tavoitteenamme on, että säätiön ruotsinkielinen asiantuntijatoiminta vakiintuisi.

Tukea ruotsinkieliselle toiminnalle ei myönnetty vuodelle 2017, mutta toteutimme jäljellä olevan hankerahoituksen turvin (Brita Maria Renlundin säätiö) Job Shadow Day -tapahtuman sekä suomeksi että ruotsiksi. Tavoitteena oli tuoda esiin erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden kyky ja motivaatio työhön.

Onnistumiset, merkittävät etapit:

Job Shadow Day laajeni jälleen uusille alueille Suomessa. Työn seuraajien määrä oli yli 300, kun se edellisellä vuonna oli 220. Työn seuraajia lähettäviä tahoja oli 40.

Merkittävä asia oli, että päivän suojelijaksi lupautui tasavallan presidentti **Sauli Niinistö**. Hänen tervehdyksensä lisäsi tapahtuman näkyvyyttä ja arvovaltaa.

Job Shadow Day'n järjestäminen jatkossa jää pohdittavaksi, koska erillistä rahoitusta päivän järjestämiseen ei ollut vuoden 2017 jälkeen tiedossa.

TASAVALLAN PRESIDENTIN TERVEHDYS

Suomi juhlii tänä vuonna 100-vuotisen itsenäisyytemme juhlaa. Pohdin vuoden alussa muutamaa sopivaa viestiä satavuotiaalle Suomelle. Yhdessä viestiksi olen nostanut seuraavan: Sinä voit hyvin kun kukaan ei voi pahoin. Siis auta, minkä voit. Toiseksi viestiksi olen nostanut: Tunne kohtuudella vastuusi, edes omasta itsestäsi. Siis tee, minkä kykenet.

Joskus on kuitenkin vaikeaa päästä alkuun. Siihen tarvitaan sopivaa kannustusta, esimerkiksi, ehkä myös pientä työntöäkin. Job Shadow Day on tärkeä teemapäivä kaikille, joiden elämäntilanne, vamma tai sairaus vaikeuttaa työllistymistä. Päivän aikana päästään tutustumaan töihin, mikä voi sitten auttaa oikean polun ja kouluttautumisen valinnassa. Ennen kaikkea toisten töitä seuraamalla voi saada kuin huomaamatta piristysruiskeen: "Tuohan vaikuttaa mielenkiintoiselle. Kyllä minä tuossa pärjäisin. Taidanpa tarttua toimeen!"

Teemapäivä on tärkeä myös Suomen tulevaisuuden kannalta, sillä syrjään jääminen ja toimettomuus ovat vakavia ongelmia niille, joiden elämä on ajautunut raiteiltaan. Job Shadow Dayn iskulause on: "Sopiva työ on hyvä startti." Päivän aikana voidaan hakea sopivia startteja mahdollisimman monelle, koska oikeassa työssä ja ohjauksessa osatyökykyinenkin voi pärjätä hyvin.

Kiitän teemapäivään osallistuvia yrityksiä ja ohjaajia sekä tietysti kaikkia osallistujia. Uskon, että innostuminen sopivista töistä kantaa ja kannustaa eteenpäin – nauttikaa siis Job Shadow Day -teemapäivästä!

Sauli Niinistö
Tasavallan presidentti
Job Shadow Dayn suojelija

PAIKKA AUKI -OHJELMA

Toteuttaa tarkoitusta, jolla säätiö vaikuttaa työmarkkinoiden toimintaan siten, että vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymismahdollisuudet säilyvät ja kehittyvät.

Säätiö sai RAY:n/STEA:n Paikka Auki -ohjelmasta rahoitusta alle 29-vuotiaan erityistä tukea tarvitsevan ja vailla aiempaa työkokemusta olevan nuoren palkkaamiseen säätiöön. Rekrytointi toteutettiin yhteistyössä erityisoppilaitosten ja valmennuspalveluita tuottavien organisaatioiden työhönvalmentajien kanssa. Järjestöavustaja aloitti huhtikuussa 2017.

Nuorelle räätälöitiin toimistotehtävistä hänen osaamiselleen ja tavoitteisiinsa sopivia kokonaisuuksia. Tehtäviä olivat mm. osallistuminen säätiön koulutus-, tapahtuma- ja kokousjärjestelyihin, asiakasrekisterin päivitykseen liittyvät tehtävät, kyselyjen tekeminen sekä raporttien koonti ja tiedonhankintatehtävät. Nuorelle tarjottiin kuukausittain mentorointia työn sisällöistä ja työelämävalmiuksista ja tuettiin jatkopolun miettimisessä. Työjakso toi koko henkilöstölle kokemusta laajan kohderyhmänsä työllistymisestä ja sen haasteista.

TYÖLLISTÄMINEN JULKISILLA HANKINNOILLA, HANDU-HANKE

Handun tavoitteena oli kehittää julkisilla hankinnoilla työllistämisen malli heikossa työmarkkina-asemassa olevien nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja ikääntyneiden työntekijöiden työllistämiseen. Hanketta koordinoi THL. Vatesin edustaja oli ohjausryhmässä. Vates osallistui viestintään Tiedolla vaikuttaminen -hankkeen kautta.

Handu-hanke pilotoi onnistuneesti työllistämishondan käyttämistä Helsingissä, Espoossa, Oulussa ja Vantaalla. Hankkeen päättyessä noin 270 heikossa työmarkkina-asemassa olevaa henkilöä oli saanut tai saamassa työ-, oppisopimus- tai työkokelupaikan. Vatesin tavoite osatyökykyisten henkilöiden työllistämisen edellytysten parantamisesta toteutui.

Julkisilla hankinnoilla työllistämisen kehittämistyö jatkuu kansainvälisessä SIEPP-hankkeessa.

UUDET AVAUKSET

Tavoitteena oli priorisoida projekteja, joilla pyritään kehittämisteemojen valtakunnalliseen läpimenoon tai niiden juurruttamiseen alueellisesti. Hankkeiden kohteena on mm. siirtymien tukeminen ja osaamisen kehittäminen. Aioimme pohjustaa uusia hankkeita käymällä alustavia kumppanusneuvotteluja ja laatimalla jo etukäteen mahdollisia esisopimuksia. Tavoitteenamme oli tehdä 1–2 kehittämishankehankemusta vuoden 2017 aikana eri rahoituslähteisiin.

Säätiö jätti toukokuussa päättyneeseen STEA:n avustushakuun yhden avustushakemuksen ja syyskuussa päättyneeseen hakuun hakemukset yleistoimintaan ja kolmeen kohdennettuun avustuskohteeseen. Tiedolla vaikuttaminen -toiminnalle ei myönnetty jatkoa, mutta säätiö sai viestintävastaavan lisäksi toisen viestintäresurssin osaksi yhteispalveluja.

Uusille hankkeille ei saatu rahoitusta. ✘

Mahdollisuus työhön kuuluu kaikille

*1. Laitteiden käyttö...
2. Työpaikan...
3. Työ...
4. Työ...
5. Työ...
6. Työ...
7. Työ...
8. Työ...
9. Työ...
10. Työ...*

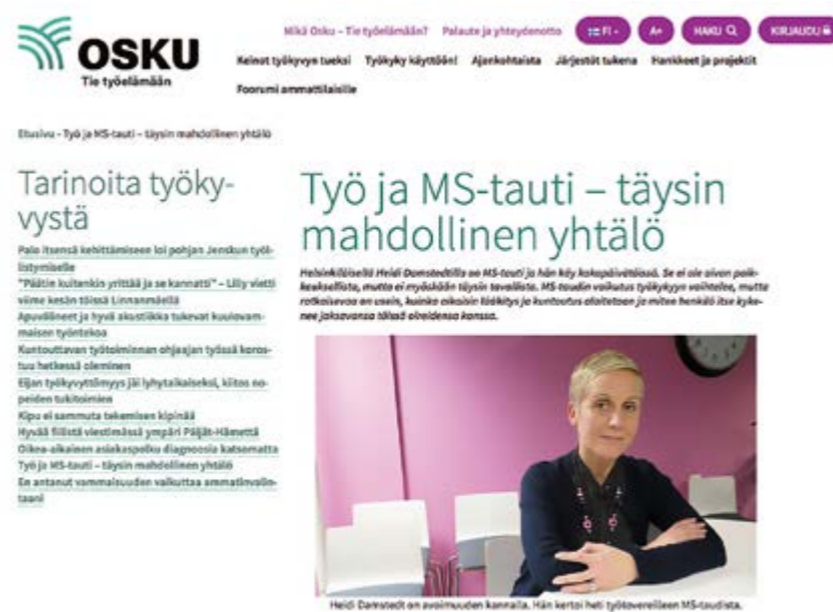
Sisältö 1/2017

- 1. Laitteiden käyttö...
- 2. Työpaikan...
- 3. Työ...
- 4. Työ...
- 5. Työ...
- 6. Työ...
- 7. Työ...
- 8. Työ...
- 9. Työ...
- 10. Työ...

Vaikuttamis- ja edunvalvontatyö

TAVOITTEEMME: Vatesin vaikuttamis- ja edunvalvontatyötä on aktiivinen osallistuminen valtakunnallisiin työryhmiin. Suunnittelimme YK:n vammaissopimukseen liittyviä toimenpiteitä. Tavoite oli tehdä kartoituksia vaikuttamistyömme taustaineistoksi ja pitää yhteyttä eri vaikuttajatahoihin.

TYÖELÄMÄ 2020 -HANKKEEN JOHTORYHMÄ

Työelämä 2020 -hanke (2016–2019) toimii verkostona työelämän toimijoille. Se on foorumi, jossa kasvatetaan työelämäuudistamiseen liittyvää osaamista ja jossa käynnistetään, koordinoidaan ja ohjataan yhteistyötä työelämästrategialinjausten mukaisesti. Hankekaudella painotettiin tekijöitä, joilla on suurin vaikutus työelämän uudistamiseen työpaikoilla, kuten esimerkiksi kokeilevat ja uutta synnyttävät toimintatavat. Vates toimii hankkeen johtoryhmässä, joka päättää hankesuunnitelmas- ta, hankekauden toimintasuunnitelmasta ja vastaa seurannasta. Hanketta koordinoi työ- ja elinkeinoministeriö.

HALLITUKSEN OTE-KÄRKIHANKE (OSATYÖKYKYISILLE TIE TYÖELÄMÄÄN)

Osku – Tie työelämään -verkkopalvelu julkaistiin loppuvuodesta 2016. Varauduimme osallistumaan toimintavuonna sekä ohjausryhmätyöskentelyyn että sosiaali- ja terveystieteiden erikseen rahoittamaan kehitystyöhön. Päätimme osallistua kärki- hankkeen muiden osahankkeiden toteutta- miseen tarvittaessa myös muilla tavoin. Li- säksi selvittäisimme mahdollisuuksia jatkaa v. 2016 käynnistynyttä vammaisryrittäjyy- den kehittämistä.

Osku-verkkopalvelussa jatkoimme ke- hittämissä, mutta emme ohjausryhmä- työskentelyä. Lisää rästä kehittämistyöstä sivulla 16.

Lisäksi saimme kutsun OTE-kärkihankeeseen kuuluviin Fokus- ja Rivakka ote -hankeisiin. Fokus-hankkeessa Vates on ollut toimintavuonna kehittämisryhmässä ja työstämässä juurrutus suunnitelmia sekä viestinyt hankkeesta. Rivakka ote on varan- nut Vatesille asiantuntijaroolin erikseen so- vittavana konsultaationa.

Loppuvuodesta allekirjoitimme työmark- kina- sekä sote- ja vammaisjärjestöjen ja OTE-kärkihankkeen julkilausuman, jolla sitouduimme etsimään yhdessä ratkaisuja osatyökykyisten henkilöiden työllistymi- seen.

Vammaisryrittäjyyden kehittämistyö ei jatkunut omana hankkeenaan, mutta osal- listuimme Yritystä!-hankkeen kautta asian edistämiseen.

Lausunnot

Vates antoi kahdeksan lausuntoa, joihin se pyysi kommentteja yhteistyökumppaneiltaan.

www.vates.fi/vates/vaikuttaminen/lausunnot.html

Tavoitteemme:

Vuonna 2016 aloitimme toimintamallin, jolla kokoamme taustayhteisöjemme näkemykset ja mielipiteet käynnissä oleviin lainsäädäntölausuntoihin ja teemme koo- tun lausunnon saaduista kommentteista. Päätimme jatkaa toimintamallia toiminta- vuonna ja aktivoida taustayhteisöjä osallis- tumaan yhteisiin lausuntoihin ja kannanot- toihin.

Yhteydenotoilla esimerkiksi kansanedus- tajiin, ministereihin, ministeriöiden val- mistelijoihin ja asiantuntijoihin tuodaan kohderyhmämme tarpeita esille. Esimer- kiksi julkisten työvoimapalveluiden järjes- täminen maakuntaudistuksen yhteydessä on kohderyhmämme kannalta merkittävä muutos, jonka toteuttamisessa on tärkeä varmistaa palvelujen säilyminen tai parane- minen.

Edunvalvonta- ja vaikuttamistyön pai- notukset päätettiin määritellä verkostoille tehtävillä kyselyillä, joita toteutetaan joko laajasti Vates INFO -uutiskirjeen kautta tai kohdennetusti pienemmälle ryhmälle, myös puhelimitse ja henkilökohtaisissa ta- paamisissa.

Suomi ratifioi YK:n vammaissopimuk- sen v. 2016. Vatesin hallitus linjasi säätöön vaikuttamisen tavoitteet sopimuksen to- teuttamisen osalta. Vates seuraa erityisesi- ti, toteutuvatko sopimuksen artikkelit työ ja työllistyminen sekä esteettömyys ja saavu- tettavuus. Tavoite oli vaikuttaa siihen, että taustayhteisöjemme toimenpiteet otetaan huomioon Suomen vuosittaisessa rapor- tinnissa sopimuksen toteutumisesta.

Onnistumiset, merkittävät etapit:

Vuoden 2018 alussa tehdyn sidosryhmä- kyselyn mukaan lainsäädäntöön vaikutta- minen arvioitiin hyväksi vuosina 2016–17. Vastausten perusteella Vates kuuntelee si- dosryhmiään hyvin (4 pistettä asteikolla 1-6). Noin neljäsosa oli sitä mieltä, että si- dosryhmiä kuullaan erinomaisesti. Vastaa- jista yli viidesosa oli hyötynyt Vatesin lau- sunnoista omassa työssään.

Taustayhteisöillemme tehtyyn kyselyyn YK:n vammaissopimuksesta tuli noin 20 vastausta. Niiden mukaan vammaissopi- mus ei näytä parantaneen vammaisten hen- kilöiden pääsyä työelämään. Esimerkiksi kehitysvammaiset eivät edelleenkään juuri

Johtaja
Jaana Pakarinen (oik.)
tapasi vuoden aikana
mm. kansanedustaja
Annika Saarikon.
He keskustelivat soten
ja kasvupalvelujen
rajapinnoista erityistä
tukea tarvitsevien
henkilöiden
työllistymisen
edistämisestä.

työllisty palkkatyöhön ainakaan pienillä paikkakunnilla. Teimme vastauksista me- diatiedotteen, jotta asia pysyisi ihmisten tietoisuudessa.

Vates reagoi nopeasti taustayhteisöstä tul- leeseen pyyntöön vaikuttaa Kelan kilpailu- tukseen kuurojen henkilöiden tulkkauspal- veluista. Yhteydenotto Kelan pääjohtajaan ja valtuuskunnan jäseniin toi ansaittua huo- miota asialle.

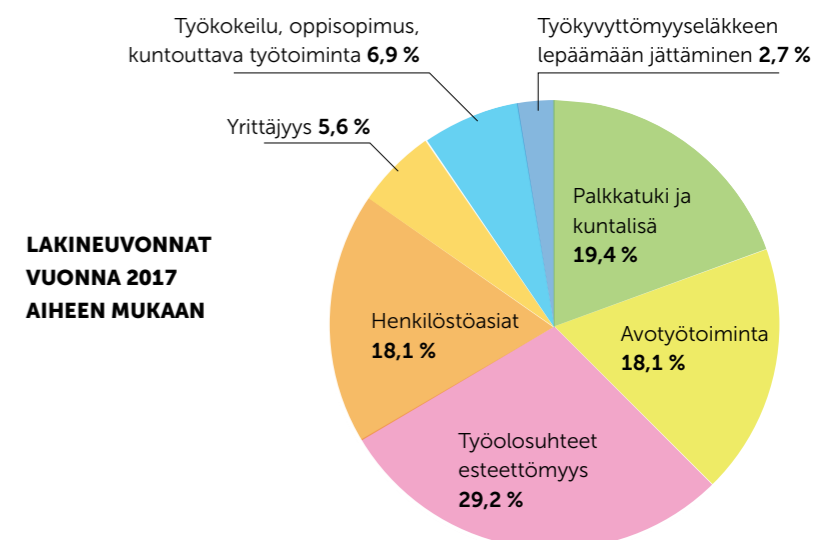
LAKINEUVONTA JA NEUVONTAKIRJASTO

Tavoitteena oli jatkaa vuonna 2016 aloitet- tua lakiaiheiden asiakastapausten esittelyä ja julkaista niiden yhteydessä myös blogi- teksti. Näissä tuodaan esiin useimmin tois- tuvia kysymyksiä ja rajatapauksia, haasteita ja ongelmia, joita asiakkaat palveluja ja etuuksia hakiessaan kohtaavat. Blogeista ja neuvonnoista kertyy tietokirjasto, josta asi-

akas tai häntä ohjaava ammattilainen voi saada avun omaan tilanteeseensa. Neuvon- tojen määrää ja aihepiirejä seurataan ja ne raportoidaan.

Vuonna 2017 lakineuvontoja oli 72. Ky- symyksiä tuli työnantajilta, työntekijöiltä sekä kunnista ja TE-toimistoista. Aiheet käsittelivät mm. palkkatukea, avotyötoi- mintaa, kuntalisää, työolosuhteiden järjes- telytukea, mukautuksia ja esteettömyyttä, vammaisryrittäjyyttä, työkokeilua, kuntout- tavaa työtoimintaa ja irtisanomisen edelly- tyksiä. Toimintavuonna neuvontakirjastoon tehtiin kaksi blogia ja neuvontatapausta.

Onnistumisena voidaan pitää sitä, että moni on saanut apua ongelmaansa otta- malla yhteyttä tai lukemalla blogin ja siihen liittyvän neuvontatapausten. Yksityishenki- löiden lisäksi kiitosta tuli viranomaisilta. ✕

Vates osallistui SuomiAreena-tapahtumaan Porissa Eteva kuntayhtymän ja Näkövammaisten liiton kanssa. Vates järjesti myös Torivartti-lavalle esiintyjäksi Kaaos Company -tanssiryhmän. Kuvassa Siiri Tiilikka, Georgie Goater, Jonna Lehto ja Riku Silander. Heitä haastateltiin myös MTV:n ohjelmaan SuomiAreenasta. Tilaisuudesta kerrotaan sivulla 18.

Verkostoyhteistyö

TAVOITTEEMME: Erityisosaamisemme perustuu vahvaan verkostoitumiseen ja sen tuomaan laajaan asiantuntemukseen. Vuonna 2017 valmisteltu verkostosuunnitelma linjaa toimintaamme. Perustajayhteisöt muodostavat säätiön strategisen verkoston. Toimimme hankkeiden ohjaus- ja kehittämissyöryhmissä ja muissa kumppanuuksissa.

Tavoitteisiin kuului vahvistaa yhteistyötä taustayhteisöjen kanssa mm. muuttamalla tapahtumiemme ja koulutustemme etuus- käytäntöjä. Kohdennamme koulutustarjontaa etenkin taustayhteisöjen tarpeet huomioiden. Uusien taustayhteisöjen haku avattiin v. 2016.

Toimimme eri verkostoissa, esimerkiksi SOSTE, FIBS ja Vatesin oma Kyvyt käyttöön -verkosto, joissa teemme vaikuttamistyötä ja strategiamme painopisteiden mukaista yhteistyötä. Päivitämme ydinverkoston toimintaperiaatteita, jotta yhteistyön sujutus ja horisontaalinen viestintä paranevat. Tarkoituksena on löytää verkostotoiminnalle uutta lisäarvoa toimintaympäristön muutoksissa.

OTE-KÄRKIHANKE

Tavoitteenamme oli jatkaa aktiivisena kumppanina Osku – Tie työelämään -verkopalvelun kehittämisessä ja sisällöntuotannon. Verkkopalvelu on osa STM:n johtamaa hallituksen Osatyökykyisille tie työelämään -kärkihanketta. Sivuston päävastuu on Kuntoutussäätiöllä. Toimintavuonna tavoite oli aloittaa osatyökykyisille henkilöille suunnatun osion täydentäminen. Pyrimme myös tukemaan sitä, että aiemmin Työtorni-nimellä toiminut, Osku-sivustoon liitetty keskustelufoorumi ammatilaisille toimiisi mm. työkokeilu- ja työpaikkojen välittämisessä ammatilaisien kesken sekä käytännön tiedon jakamisen kanavana.

Onnistuimme tavoitteissa siten, että kirjoitimme ja aktivoimme verkostojemme jäseniä kirjoittamaan artikkeleita sivustolle. Aloimme myös kehittää osatyökykyisille henkilöille suunnattua sisältöä työpajalla, johon kokosimme verkostojemme jäseniä.

Lisäksi olimme toteuttamassa OTE-kärkihankkeeseen kuuluvaa Fokus-hanketta (Opinnoista tuetusti työllistymiseen) ja mukana sen projektiryhmässä. Hanketta hallinnoi Invalidiliitto ry / Validia ammatitopisto (nyk. Spesia).

VAMMAISFOORUMIN TYÖLLISYYSRYHMÄ

Tavoitteena oli löytää yhteisiä vaikuttamistavoitteita ja antaa yhteistyössä mm. lau-

suntoja ja kannanottoja. Pyrimme näin parempaan näkyvyyteen ja keskinäisen työnjaon parantamiseen.

Ryhmän kokouksissa oli vuonna 2017 mm. seuraavia aiheita:

- yhdenvertaisuusvaltuutetulle tehty tiedustelu palkkatuen kohdentamisesta vammaisille ja osatyökykyisille henkilöille
- tilastointi vammaisista ja osatyökykyisistä henkilöistä työ- ja elinkeinoministeriössä
- kokemukset vammaisoppimuksen ratifioinnin vaikutuksista
- tutkimus työnantajien asenteesta osatyökykyisten palkkaamiseen
- kasvupalvelulaki, työttömyysturvan aktiivimalli ja Työ kuuluu kaikille! -koulutukset TE-toimiston henkilökunnalle.

Vates on ryhmän jäsenenä vaikuttanut siihen, että vammaisten, osatyökykyisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden työelämäosallisuuteen liittyvät epäkohdat on nostettu esiin. Työllisyysryhmä on asiantuntijana vammaisfoorumin lausunnoissa, jotka koskevat työelämään pääsyä ja siellä pysymistä.

KYVYT KÄYTTÖÖN -VERKOSTO

Kyvyt käyttöön -verkostossa oli n. 800 jäsentä, jotka edustivat n. 720 yhteisöä. Verkostoa hyödynnettiin kehittämissyöryhmien kokoamisessa, Vatesin viestien levittämiseksi sekä kyselyjen ja kartoitusten areenana.

Verkoston toimintaan kuuluu eri teemoihin ja ajankohtaisiin asioihin tarttuvuutta kehittämissyöryhmät sekä muut tapaamiset ja tiedonvaihto. Osana säätiön strategiatyötä ryhdyimme toimintavuonna uudistamaan verkoston toimintaperiaatteita kerätyn palautteen ja sisäisen kehitystyön avulla.

Työllistämisyksiköiden johdon ryhmä

Pyrimme tukemaan tuotannollisia työllistämisyksiköitä muuttuvassa toimintaympäristössä niin, että ne pystyvät tarjoamaan vammaisille ja osatyökykyisille henkilöille mahdollisuuksia työllistyä avoimille työmarkkinoille tai yksiköiden oman toiminnan sisällä. Tavoitteena oli esim. kartoittaa yksiköiden johtajien näkemyksiä toimialan ongelmista ja ratkaisumalleista. Lisäksi halusimme toteuttaa kansainvälisiä vierailuja

Johtaja Jaana Pakarinen osallistui Kuntoutussäätiön Puurohaasteeseen, johon kutsuttiin henkilöitä keittämään lempipuuroaan ja tarjoilemaan sitä säätiön asiakkaille.

työllistämisyksiköiden kanssa. Myös julkisten hankintojen sosiaalisten kriteerien netuksi tekeminen kuului tavoitteisiin (ks. Handu-hanke sivulla 13).

Onnistuimme osaltamme turvaamaan työllistämisyksiköiden toimintaedellytyksiä, koska koordinoimme yksiköiden johtajien vaikuttamis- ja kehittämistoimintaa yhteistyössä välityömarkkinatoimijoiden yhteistyöryhmän kanssa. Työllistämisen kehittämispäivillä työstimme ratkaisuja toimialan haasteisiin. Järjestimme myös tutustumiskäyntejä ryhmän jäsenten välillä ja kansainvälisten yhteiskumppanien käyntejä jäsenten luona.

Toteutimme tavoitteemme yhteisen kansainvälisen opintomatkan järjestämisestä. Se suuntautui Iso-Britanniaan, teemana työllistämisyksiköiden ja sosiaalisten yritysten johtaminen ja kehittäminen.

Työhönvalmennuksen kehittämisyhmä

Kyvyt käyttöön -verkostoon kuuluvan työhönvalmennuksen kehittämissyöryhmän toi-

minnasta kerrotaan sivulla 9 kohdassa Tuettu työ ja työhönvalmennus.

VÄLITYÖMARKKINATOIMIJOIDEN YHTEISTYÖRYHMÄ

Tarkoituksena oli jatkaa yhteistyöryhmän koordinoimista ja yhteistä kehittämis- ja vaikuttamistyötä mm. työministeriön kanssa tehtävillä vaikeimmin työllistyvien työvoimapalvelujen linjauksilla. Pysyviä painopistealueita ovat muun muassa työllistymistä tukevan järjestösektorin toimintaedellytysten puolustaminen ja kehittäminen sekä vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten työllisyyspalvelujen kehittäminen.

Toimintavuonna yhteistyössä korostui valmistautuminen maakunta- ja kasvupalvelu-uudistukseen turvaamalla välityömarkkinatoimijoiden toimintaedellytyksiä ja parantamalla kilpailukykyä. Yhteistyöryhmä järjesti mm. Työllisyyspalvelut ja maakuntauudistus -seminaarin eduskunnan kansalaisinfossa.

Yhteistyöryhmä jatkoi tarveperusteisen työllisyyspalvelujen mallin kehittämistä tavoitteena saada malli julkaisuvalmiiksi vuoden 2018 aikana. Toimintavuoden aikana kehittämistyö laajeni kattamaan kaikki ryhmän jäsenorganisaatiot.

Yhteistyöryhmä ei antanut yhteisiä lausuntoja lakiesityksiin, mutta useimmat jäsenet jättivät omia lausuntoja, joiden valmistelua ryhmä tuki yhteisellä analyysillä ja keskustelulla. Kaikkiaan ryhmällä oli toimintavuoden aikana kymmenkunta kokousta ja verkkokokousta.

KUNTOUTUSVERKOSTO

SOSTE ry:n ja Kuntoutussäätiön koordinoima kuntoutusverkosto järjestää vuosittain 3–4 teemakokousta. Vatesin toiminnan kannalta tärkeitä yhteistyöteemoja ovat mm. ammatillinen kuntoutus, järjestöjen rooli kuntoutuspalvelujen tuottajana sekä kuntoutuksen kokonaisuudistus. Kuntoutusverkosto teki kannanoton ja järjesti kuulemistilaisuuden monialaisen kuntoutuksen yhdenvertaisuudesta ja saatavuudesta. Se järjesti myös eduskuntatalon Kansalaisinfossa tilaisuuden aiheesta ”Kuntoutus uudistuu - toteutuuko oikeus kuntoutuksen”.

VAHTI-HANKE

Pyrimme olemaan hyvä yhteistyökumppani Vamlasin koordinoimassa Vahti-hankkeessa (2016–2018, STEA), jonka tavoite on luoda Vahti-palvelu vahvistamaan yhdenvertaisuutta työnhaussa ja työllisyyspalveluissa. Vates on ohjausryhmässä ja tiedotustyöryhmässä.

Vuoden aikana jaoimme osaamistamme viestinnän toteutuksessa ja Vahti-palvelun konseptoinnissa osallistumalla työpajoihin. Jaoimme tietoa hankkeesta Kyvyt käyttöön-lehdessä ja uutiskirjeessä.

VAMMAISTEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN, YRITYSTÄ!-HANKE

Tavoitteemme oli jatkaa toimintaa kumppanina Invalidiliiton hallinnoimassa Yritystä!-hankkeessa, jonka tavoite on edistää vammaisten henkilöiden yrittäjyyttä (2016–2018, STEA). Vates on ohjausryhmässä ja tukee viestintää. Osallistuimme mm. hankkeen seminaariin, josta viestimme some-kanavillamme.

SUOMIAREENA

Suunnittelimme kesän SuomiAreena -tapahtumaan osallistumisen yhdessä Näkövammaisten liiton ja Eteva kuntayhtymän kanssa. Teemamme oli Vammaisten henkilöiden työllistyminen Suomen itsenäisyyden aikana.

Saavutukseksi voidaan laskea hyvän yhteistyön ja uusien kontaktien lisäksi se, että saimme aiheelle näkyvyyttä valtakunnallisella tv-kanavalla sekä sanomalehdessä.

Osallistuimme myös Erilainen mingle -tapahtuman suunnitteluun osana Suomi-Areenaa. Hankimme tilaisuuteen puhujaksi kokemusasiantuntijan, joka edusti yhtä Vatesin kohderyhmistä, vammaisia työikäisiä henkilöitä. ✕

Alla: Yritystä!-hankkeen seminaarissa toukokuussa käsiteltiin vammaisten henkilöiden yrittäjyyttä eri näkökulmista. Paneelikeskustelussa oli mukana mm. virkamiehiä ja vammaisia yrittäjiä, jotka keskustelivat erilaisista yrittämisen hidasteista ja tukimuodoista vammaisten henkilöiden kohdalla.

Kuva: Kati Savela

Kansainvälinen yhteistyö ja tietojenvaihto

TAVOITTEEMME: Kansainvälisen yhteistyön tavoitteena on verkostoituminen vastaavaa yhteistyön edistämistä tukevien eurooppalaisten organisaatioiden kanssa. Toimintavuonna kansainvälisen toiminnan painopiste on työhönvalmennuksen toimintojen yhteistyössä, sosiaalisten yritysten ja osuuskuntien työllistämisen hyvien käytäntöjen levittämisessä sekä suomalaisten toimivien käytäntöjen levittämisessä ja jalkauttamisessa muualle.

Vates on jäsenenä tuetun työhönvalmennuksen yhteistyöorganisaatio European Union of Supported Employment (EUSE) -järjestössä. Sen tehtävänä on edistää ja kehittää tuetun työhönvalmennuksen käyttöä yhteistyön, tutkimuksen ja vaikuttamistyön kautta.

Säätiö kuuluu myös eurooppalaisten sosiaalisten yritysten ja osuuskuntien järjestöön, CEFECiin. Järjestön tavoitteena on edistää vammaisten ja osatyökykyisten henkilöiden työllistämistä harjoittavien yritysten ja osuuskuntien toimintaedellytyksiä, osaamista, verkostoitumista, hyvien käytäntöjen vaihtoa ja projektiyhteistyötä. Lisäksi Vates on mukana Workability International (WI) järjestössä, joka on maailmanlaajuinen vammaisille henkilöille työtä ja työtoimintaa järjestävien yhteisöjen järjestö, jolla on yli 130 jäsentä yli 40 maassa. WI:n jäsenten toiminnassa on mukana yli kolme miljoonaa vammaista henkilöä.

Avustamme työllistymisen tukimuodoista kiinnostuneita ulkomaisia delegaatioita vierailujen järjestämisessä. Suunnittelimme mm. belgialaisille työkeskusten johtajille tutustumisohjelmaa syksyllä 2017.

Onnistumiset, merkittävät etapit:

Toimintavuonna kokoontui Vatesin kutsutuna kolme kertaa epävirallinen kansainvälinen ryhmä, joka on avoin kaikille siitä kiinnostuneille. Alkusesäys tuli EUSEn Belfastin seminaarista, joka pidettiin kesäkuussa. Suomesta osallistunut ryhmä (n. 20 henkilöä) halusi vertailla seminaarin antia keskenään. Ryhmässä jaetaan tietoa toimijoiden omasta kansainvälisestä yhteistyöstä sekä suunnitellaan erilaisia kansainvälisen yhteistyön vaihtoehtoja (tapaamiset, vierailut, hankehaut).

Vates osallistui EUSEn konferenssiin Irlannin Belfastissa kesäkuussa. Suomalaisedustajat miettivät yhdessä, mitä suomalaisia käytäntöjä olisi hyvä jakaa eurooppalaisten toimijoiden kesken.

Kuva: EUSE

Kesäkuussa kävi vierailulla Latvian sosiaali- ja terveysministeriön osana toimivan "Social Integration State Office" -ryhmän neljä asiantuntijaa. He olivat kiinnostuneita mm. Suomen ammatillisesta kuntoutuksesta etenkin vammaisten ja mielenterveysongelmista kärsivien henkilöiden osalta.

Kuva: Jenny Saino

Vuoden aikana perustettiin myös WASE (EUSEn maailmanlaajuinen organisaatio) johon valitaan pohjoismaista yksi edustaja. Tämä poiki ajatuksen yhteisestä pohjoismaisesta tuetun työllistymisen tapaamisesta tai seminaarista, jonka suunnittelussa Vates on mukana. Seminaari toteutuu syksyllä 2018.

Loppuvuonna aloitettiin vuonna 2018 pidettävän CEFECin seminaarin suunnittelu. Seminaari toteutetaan Ruotsin ja Suomen yhteistyönä. Belgian työkeskusten johtajien tutustumismatka Suomen työkeskuksiin ja muuhun toimintaan toteutui syksyllä.

Lisäksi:

Itävallasta, Japanista, Etelä-Koreasta ja Latviasta kävi ryhmät tutustumassa Vatesin toimintaan. Vates ryhtyi strategiseksi kumppaniksi Erasmus+ -hankkeessa, jota hallinnoi maltalainen Federation of Organizations Persons with Disabilities.

Kehittäminen jatkuu:

Pohditaan edelleen, miten pohjoismaista yhteistyötä voisi lisätä, kuten myös yhteyksien luomista Baltian maiden toimijoihin, joilla on samanlaisia tavoitteita kuin Vates-säätiöllä. ✕

Tapahtumat ja tilaisuudet

KOULUTUKSET

Tavoitteemme:

Vatesin tapahtumat ja tilaisuudet palvelevat niin vaikuttamista, tiedottamista, verkostoitumista kuin osaamisen kasvattamista. Säätiö on eriyttänyt suuren osan maksullisesta koulutustoiminnasta. Toimintaympäristön muutos, verkostojen oma taloudellinen tilanne ja muuttunut kilpailutilanne ovat tuottaneet haasteita koulutusten ja seminaarien järjestämiselle. Toimintavuonna tarkoituksenamme oli tehdä uusia kokeiluja tapahtumien järjestämisessä, jotta pystymme tavoittamaan mahdollisimman paljon eri kohderyhmiä osatyökykyisten työllistämiseen liittyvissä asioissa.

Toteutamme 3–4 seminaaria/koulutus-tilaisuutta, joissa osallistujia on noin 80/tilaisuus sekä pienempiä tilaisuuksia verkon kautta. Koulutusta toteutamme myös hankkeiden kautta, jolloin osaamisemme kohdentuu laajemmalle käyttäjäkunnalle. Jatkamme tilaisuuksien profilointia. Analysoimme säännöllisesti saamaamme palautetta ja keräämme koulutustoiveita, sillä toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja samalla myös koulutustarpeet.

Osa koulutuksista toteutetaan STEA:n tuella osana kehittämistyötä tai viestintää, osa rahoitetaan osallistumismaksuilla.

Onnistumiset, merkittävät etapit:

Toteutimme suunnitellun määrän koulutuksia, järjestimme uusia tilaisuuksia ja otimme takaisin koulutusohjelmaan tilaisuuksia, jotka olivat välillä tauolla. Palau-

Vates-päivillä pääteemana oli erityistä tukea tarvitsevien nuorten pääsy työelämään. Seminaarissa käsiteltiin mm. ammatillisen koulutuksen reformia, joka oli tulossa voimaan vuonna 2018.

Kuva: Kati Savola

te oli pääosin myönteistä. Alla lisätietoa tapahtumakohtaisesti.

Kehittäminen jatkuu:

Verkon välityksellä toteutettavia koulutuksia järjestimme vain PARTY-hankkeessa, mutta tavoite on laajentaa tilaisuuksia myös Vatesin omiin koulutuksiin.

VATES-PÄIVÄT, HELSINKI

Tavoitteemme:

Toimintavuoden Vates-päivien teemaksi valittiin erityisesti nuorten siirtyminen työelämään sekä työhön kuntoutus. Aiheet koettiin tärkeiksi käsitellä työllisyyspalvelujen suurissa muutoksissa.

Palautteen mukaan ammatillisen koulutuksen reformin käsittely oli hyvä asia. Sen koettiin jääneen taka-alalle yhteiskunnallisessa keskustelussa. Ajankohtaiset asiat ammatillisen koulutuksen ja kuntoutuksen

kentällä nousivat myös joidenkin kohdalla tärkeimmiksi asioiksi, joita Vates-päiviltä saatiin oman työn tueksi.

TYÖLLISTÄMISEN KEHITTÄMISPÄIVÄT

Tavoitteenamme oli yhdistää kaksi vuositaisista seminaarimme (Kyyvyt käyttöön -seminaari ja Työllistämisyksiköiden johdon päivät) yhdeksi kokonaisuudeksi, Työllistämisen kehittämispäiviksi. Näin pyrimme yhdistämään kaksi eri kohderyhmää ja tukea heidän välistään ammatillista vuorovaikutusta.

Toteutimme uudistuneen seminaarin kaksi kertaa. Toinen toteutettiin Kuopiossa yhteistyössä Kevama Oy:n kanssa ja toinen Helsingissä. Sisällöltään ne olivat suurelta osin samankaltaisia. Seminaareissa painottuivat erityisesti kasvupalveluiden uudistuminen tulevassa maakuntaudistuksessa ja mitä se tarkoittaa osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden näkökulmasta. Myös järjestäjien roolia työllisyyspalveluiden tuottajana ja tarjoajana tuotiin esille. Kuopion tapahtumassa huomioitiin enemmän paikallista asiantuntemusta ja Helsingissä painottui valtakunnallinen näkökulma.

Seminaarien sisällöt jakaantuivat yhteisiin osioihin ja molemmissa tapahtumissa 20 asiantuntijatyöryhmään, joissa oli omat osiot sekä työhönvalmentajille, työllistämisyksiköiden johdolle että kehittämishenkilöstölle. Asiantuntijatyöryhmien kokonaisuuksissa hyödynnettiin laajasti sekä säätiön sisäistä osaamista että verkostojen omaa asiantuntemusta ja kehittämistoimintaa.

Työllistämisen kehittämispäivillä Kuopiossa esiintyi iltaohjelmassa tanssiryhmä Kieroon Kelloajat.

Kuva: Marianne Pentikäinen

Työllistämisen kehittämispäivät jatkuvat säätiön toimintamuotona. Tapahtumien yhdistäminen on kentällä vasta tiedostettu ja tapahtuman arviointi on tarpeen tehdä uudelleen seuraavana toimintavuonna.

MUUT TILAISUUDET JA PALVELUT

Tavoitteemme:

Järjestämme työelämän juridiikkaan liittyen kolmen koulutuspäivän sarjan (työhön pääsy, työsuhteen aikaiset erityiskysymykset sekä työkyvyn heikkenemisen vaikutukset työsuhteeseen). Suunnittelemme palautteen perusteella teemat lisäpäivään, joka toteutetaan alkuvuonna 2018.

Tavoite toteutui, sillä järjestimme Työelämäoikeutta!-koulutuksen kolmena itsenäisenä koulutuspäivänä eri teemoin. Palautteissa kerrottiin koulutuksen sisällön vahvistaneen osaamista osatyökykyisten henkilöiden työllistämisen juridisista kysy-

Avoimissa ovissa kävi sekä pitkäaikaisia kumppaneita että henkilöitä, jotka tulivat tutustumaan säätiön henkilöstöön ja tiloihin. Vastaanottamassa Teppo Rautjärvi ja Tarja Haili-Kilpiö.

Kuva: Jenny Salo

mysistä. Kokonaisuuden toivottiin pysyvän Vatesin koulutusohjelmassa.

Tauolla olleista tapahtumista Tuetun työllistymisen seminaari otettiin ohjelmaan jo vuonna 2016, kun tuettu työllistymisen palveluna oli ollut Suomessa käytössä 20 vuotta.

Koulutuspäivää päätettiin jatkaa pysyvänä koulutusmuotona säätiössä. Sisältö

muokataan joka vuosi eri painopistein sen mukaan, miten ajankohtaisia asioita ja uutta tietoa nousee tuetussa työllistymisessä esiin. Toimintavuonna päivän sisältö painottui hallituksen kärkihankkeisiin, joilla kehitetään osatyökykyisten henkilöiden työllistymistä ja ajankohtaiseen uudistamistyöhön.

Avoimet ovet -tilaisuuden tavoitteena oli vahvistaa omaa verkostoitumista ja tarjota muillekin tilaisuus verkostoitua vapaamuotoisesti. Järjestimme Kaarisillan taide- ja toimintakeskuksen opiskelijoiden taide- ja taiteen toimitalon ala-aulassa ja Vatesin tiloissa. Samalla markkinoimme Kyyvyt käyttöön -lehteä, joka täytti 20 vuotta. Palautteen mukaan matalan kynnyksen tilaisuudet rennolla ohjelmalla ovat tervetulleita asiapitoisten koulutusten lisänä.

HANKKEIDEN TILAISUUDET

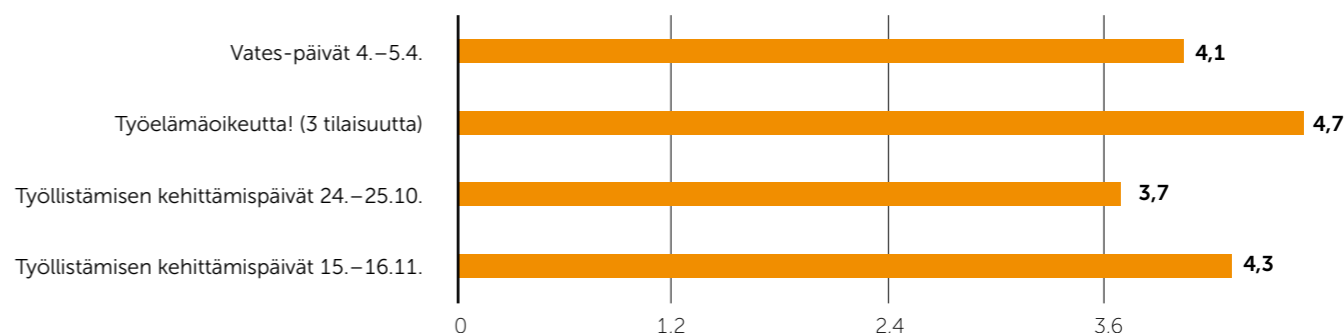
Omista hankkeista KeKo ja Tiedolla vaikuttaminen järjestivät useita tapahtumia. Yhteishanke PARTYssa Vates järjesti myös koulutusta. Näistä lisää sivuilla 9–11. ✂

Kuva: Tiina Jäppinen

Vatesia perustamassa ollut ja säätiön pitkäaikainen toimitusjohtaja Marjatta Varanka sai Tulisielukunnian elämäntyöstään. Kunniankirjan luovuttivat Vates-päivillä säätiön hallituksen (2014–17) varapuheenjohtaja Marita Ruohonen, puheenjohtaja Marja Pihnalä ja valtuuskunnan varapuheenjohtaja Juhani Törmä.

KOULUTUSTEN YLEISARVOSANAT 2017, ASTEIKKO 0–5

Tiedotus ja viestintä

TAVOITTEEMME: Viestintä on vahvassa asemassa Vatesin toiminnassa. Toimintavuonna valmistuvassa viestintäsuunnitelmassa linjataan viestinnän tavoitteet, joita toteutetaan järjestelmällisesti säätiön toiminnassa. Suunnitelman avulla nostetaan säätiön strategian painopisteet näkyviin. Vatesin yleisviestintä vastaa eri mediavälineiden monipuolisesta hyödyntämisestä Vatesin tavoitteiden toteuttamiseksi viestinnän keinoin.

Suunnitelmissa oli käyttää laajaa kirjoa viestinnän menetelmiä, jotta saamme ajankohtaiset osatyökykyisten henkilöiden työllistämisen asiat esille entistä laajemmin. Käytämme viestintävälineitä vaikuttamis- ja edunvalvontatyömme tukena ylläpitääksemme ja laajentaaksemme toimivia ja uudistuvia verkostojamme. Viestintäyhteistyötä tehdään mm. Työelämä 2020 -hankkeen kanssa.

Onnistumiset, merkittävät etapit:

Viestintäsuunnitelma uudistettiin vastamaan säätiön uutta strategiaa, ja suunnitelma esiteltiin hallitukselle ja henkilöstölle. Jalkauttaminen päätettiin aloittaa alkuvuonna 2018. Osana vaikuttamista ja edunvalvontaa teimme johtajan tapamisista mm. kansanedustajien kanssa some-päivityksiä, jotta saamme vaikuttamistyön mahdollisimman laajasti esiin.

Teimme kaksi Kyvyt käyttöön -lehteä, joista toisessa yhteistyökumppanina oli AMEO-verkosto ja teemana erityisnuorten pääsy työelämään. Lehteä jaettiin kahden oppilaitoksen kautta ja opettajat tilasivat sitä myös Subject Aid -palvelusta luokilleen. Sitä jaettiin yhteensä noin 700 kpl oppilaitoksiin ja niiden kumppaneille. Toisen lehden teemana oli vamma tai sairaus, joka ei näy päällepäin ja sen vaikutus työllistymiseen tai työssä pysymiseen.

Vates INFO -uutiskirje lähetettiin edelleen joka toinen torstai. Sen tilaajamää-

Vatesin strategian painopiste vuosille 2016–17 oli kokoava yhteistyö. Viestintä toteutti sitä mm. hakemalla kumppaneita tilaisuuksiin ja lehden sisällöntuotantoon ja jakeluun.

rä pysyi suunnilleen ennallaan. Tiedotteita lähti neljä, mm. Tulisielu-kunniakirjasta ja yhteinen tiedote SuomiAreenasta kumppanien kanssa. SuomiAreena-tapahtumassa viestintä toimi koordinaattorina ja onnistumisena voidaan pitää näkyvyyttä MTV-kanavalla, jossa osin vammaisista henkilöistä koostunutta tanssiryhmää haastateltiin.

Sosiaalisessa mediassa pääpaino oli Twitter-kanavalla, jossa saatiin noin 200 uutta seuraajaa.

Vatesin kuvapankkia täydennettiin työssäoppijan ottamalla kuvituskuville. Ammatillisen erityisoppilaitoksen työssäoppija jatkoi kuvapankkityötä palkallisella kesätyöjaksolla. Hän myös teki videon Job Shadow Day'sta. Lisäksi aloitettiin yhteistyö toisen opiskelijan kanssa viittomakielisestä videotuotannosta.

Vateslaiset jatkoivat aktiivista blogitekstien kirjoittamista, ja blogiin saatiin myös useita vieraskirjoittajia.

Opiskelija Jenny Salo Ammattiopisto Luovista oli Vatesissa keväällä työssäoppijana ja kesätoisissa. Hän otti kuvituskuvia säätiön kuvapankkiin. Oheiset kuvat ovat Aula-työkodista.

Viestinnän tunnuslukuja 2017

Vates INFO -uutiskirjeitä	24	
Välityömarkkinat-uutiskirjeitä	7	
Vatesin viestintäverkoston uutiskirjeitä	1	aloitettiin marraskuussa
Työhönvalmennuksen uutiskirjeitä	1	aloitettiin joulukuussa
Vateslaisten blogitekstejä	17	
Vierasblogeja	6	
Twitter-seuraajien määrä	n. 1345	31.12.2017
Twiittien määrä	196	126 muiden twiittien jakoa
Facebook-seuraajien määrä	529	
YouTube-videoiden määrä	9	

Kehittäminen jatkuu:

Sivuston kevyt kehittämissä jatkua ja laajenee kohti seuraavaa, laajempaa päivitystyötä lähivuosina. Esimerkiksi saavutettavuuteen ei toimintavuonna tehty parannuksia, mutta kävijäkyselyn palautteet huomioidaan sivuston kehitystoimissa. Selkokielisen viestintäaineiston tuottaminen otetaan osaksi viestintää, kun Tiedolla vaikuttaminen -hankkeen hyvät käytännöt ja aineistojen hyödyntäminen siirtyvät yleisviestintään v. 2018 alusta alkaen. Niihin kuuluvat mm. tietopakettit eri aiheista, viestintäverkoston koulutukset ja yhteistyö Työelämä 2020 -hankkeen kanssa. ✕

Talous

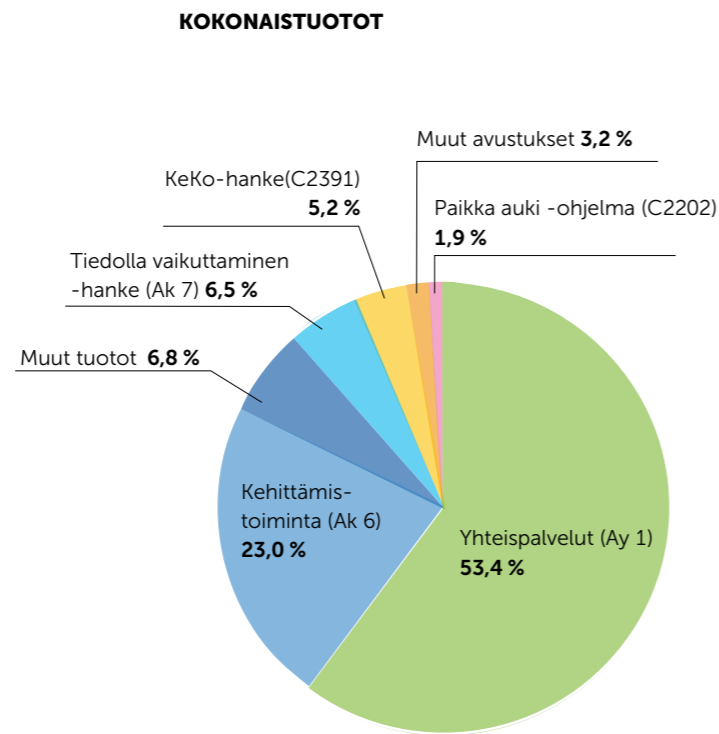
Vates-säätiön toiminnan **kokonaistuotot** kertomusvuonna olivat 975 726 euroa. Tärkeimmät rahoituslähteet olivat STEA:n yleisavustus sekä kohdennettu toiminta-avustus kehittämistoimintaan ja verkostotyöhön. Näiden osuus toteutuneista tuotoista oli yhteensä 745 246 euroa (76 %). Lisäksi säätiö sai rahoitusta määräaikaisiin hankkeisiin ja projekteihin STEA:lta 132 504 euroa (14 %) ja PARTY-hankeeseen liittyvää projektirahoitusta Euroopan sosiaalirahastolta (ESR) ja hankekumppaneilta 19 250 euroa (2 %). Lisäksi säätiö sai projektirahoitusta sosiaali- ja terveysministeriöltä, Valtioneuvoston kanslialta (selvitys- ja tutkimustoiminta) sekä Brita Maria Renlundin säätiöltä kaikkiaan neljään projektiin. Määräaikaisen hanke-/projektirahoitusten osuus kokonaistuotoista oli kaikkiaan 163 773 euroa (17 %).

Määräaikaisista hankkeista tai projekteista kuusi jatkui vuodelle 2018. Koulutustoiminnan tuotot sekä hankkeiden tapahtumien osallistumismaksut ja julkaisumyynni muodostivat myös osuutensa tuotoista. Koulutustilaisuuksia toteutettiin kertomusvuonna kaikkiaan seitsemän. Lisäksi toteutui lukuisia määriä hankkeiden ja projektien tapahtumia.

Toiminnan kokonaistuotoista oli STEA:n avustusrahoitusta kaikkiaan 90 %, muiden rahoittajien projektirahoituksia 3 % sekä muita tuottoja, sisältäen mm. koulutustoiminnan tuotot sekä säätiön hankkeiden/projektien tapahtumien osallistumismaksut, julkaisumyynnin ja luentopalkkiot, yhteensä loput 7 %.

Säätiön toiminnan **kokonaiskulut** olivat 979 119 euroa. Asiantuntijaorganisaatiossa henkilöstökulut muodostavat huomattavan osan kokonaiskuluista. Vates-säätiön kohdalla henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista oli 67 prosenttia vuonna 2017. Säätiö toimii vuokratiloissa ja vuokrat (toimitilat ja muut tilavuokrat) muodostivat n. 9 prosenttia kokonaiskuluista.

Tilikauden tulos oli 3 392 euroa alijäämäinen. Säätiön taloudellinen tilanne on vakaa.

STEA:n avustukset yhteensä 90,0 %

Muut avustukset 3,2 %
 Sosiaali- ja terveysministeriö: Osku-verkkopalveluhanke ja Fokus-hanke, Euroopan sosiaalirahasto: PARTY-hanke, Valtioneuvoston kanslia: Vammaisten henkilöiden yrittäjyys ja sen tuki, Brita Maria Renlundin säätiö: Job Shadow Day

Muut tuotot 6,8 %
 (mm. tilaisuuksien osallistumismaksut, luentopalkkiot)

TUOTOT Yhteensä 975 726 €

KULUT

Henkilöstökulut	67 %
Poistot	1 %
Vuokrat	9 %
Matkakulut	3 %
Muut kulut (mm. viestinnän kulut)	20 %
Yhteensä	-979 119 €

TILIKAUDEN TULOS Tilikauden alijäämä -3 392 €

Luottamuselimet ja henkilöstö

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Keväällä hyväksyttiin tilinpäätös ja toimintakertomus. Syksyllä hyväksyttiin seuraavan vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio. Jokaisessa kokouksessa käsiteltiin talous- ja toimintaraportti.

Vuonna 2016 vahvistetuissa säätiölain mukaisissa säännöissä hallitus on säätiön ainoa virallinen toimielin. Valtuuskunta on merkittävä strategisen tason linjauksia määrittävä toimija. Valtuuskunta kokoontui kahdesti. Se käsitteli mm. toimintakertomuksen, tilinpäätöksen ja katsauksen vuoden 2017 talous- ja toimintasuunnitelmaan. Syksyn sääntömääräisessä vuosikokouksessa se valitsi uudet valtuuskunnan jäsenet ja uuden hallituksen vuosiksi 2018–20.

Vuoden 2016 avattiin osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden työllistämistä tukeville järjestöille mahdollisuus liittyä Vatesin taustayhteisöksi. Toimintavuonna tästä tiedotettiin aktiivisesti, ja säätiöön liittyi kolme yhteisöä: Nuorten Ystävät, Sininauhaliitto ja Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys.

Säätiössä noudatetun arviointisuunnitelman mukaisesti hallitus teki itsearviointin omasta työskentelystään. Hallitus arvioi, että sen asiantuntemusta hyödynnetään riittävästi toiminnassa ja että sitoutuminen työskentelyyn on hyvällä tasolla. Hallitus oli myös sitä mieltä, että säätiön toiminta on vaikuttavaa, toiminnalla lisätään tunnettuutta ja että toiminnan tulokset on tunnustettu. Hallitus kokee saavansa tietoa Vatesin viestinnältä toimintansa tueksi.

Valtuuskunnan syksyn kokouksessa oli sääntömääräisten asioiden lisäksi puhumassa Jukka Alasentie, Pirkanmaan maakuntaprojektin projektijohtaja. Aiheena oli työllisyyspalvelut maakuntaudistuksessa.

Kuva: Kati Savella

HALLITUS 10.4.2014–31.12.2017

Puheenjohtaja:
toimitusjohtaja Marja Pihkala, *Invalidiliitto ry*

Varapuheenjohtaja:
toiminnanjohtaja Marita Ruohonen, *Suomen Mielenterveysseura ry*
Toiminnanjohtaja Risto Burman, *Kehitysvammaisten Tukiliitto ry*
Lainopillinen asiamies Harri Hellstén, *Suomen Yrittäjät*
Muutosjohtaja Jukka Lindberg, *Oma Häme*
Asiantuntija Mikko Räsänen, *Elinkeinoelämän Keskusliitto*
Toiminnanjohtaja Pekka Räsänen, *Kuurojen Palvelusäätiö sr*
Työllisyysasioiden päällikkö Pirjo Väänänen, *Suomen Ammattijärjestöjen Keskusjärjestö SAK ry (18.5.2017 saakka)*
Ekonomisti Tytti Naukkarinen, *Suomen Ammattijärjestöjen Keskusjärjestö SAK ry (18.5.2017 alkaen)*
Toimitusjohtaja Helena Ylikylä-Leiva, *Neuroliitto ry*

VALTUUSKUNTA 1.1.2014–31.12.2017

Puheenjohtaja:
toiminnanjohtaja Timo Haapoja,
Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrisen yhdistys ry

Varapuheenjohtaja:
toimitusjohtaja Juhani Törmä, *Kiipulasäätiö*
Vates-säätiön valtuuskuntaan on jokaisella taustayhteisöllä mahdollisuus valita yksi edustaja ja hänelle henkilökohtainen varaedustaja. Vuoden 2017 lopussa valtuuskunnassa oli 36 jäsentä. Taustayhteisöt on kerrottu sivulla 27.

MUKANA SEURAAVISSA HANKKEISSA

Olemme asiantuntijaroolissa erilaisissa valtakunnallisissa hankkeissa, työryhmissä ja ohjausryhmissä. Säätiön kehittämishenkilöstö osallistuu seuraavien projektien ja hankkeiden ohjausryhmiin kutsuttuina jäseninä:

- Talli**, Puustellin työkyly 2015–2017, RAY
- Hankinnoista duunia**, THL 2015–2017, ESR
- PARTY Parempaa työ- ja toimintakykyä -hanke** (Vatesilla osahanke), Rauman kaupunki 2015–2018, ESR/STM
- Osku – Tie työelämään -verkkopalvelu** (OTE-kärkihanke), STM 2015–, STM
- Sosiaalisen kuntoutuksen valtakunnallinen kehittämishanke SOSKU**, THL 2015–2018, ESR
- Työtä kohti**, Helsingin seurakuntayhtymä 2016–2018, Helsingin seurakunnat
- Kohti osatyökykyisten työllistymisen palvelumalleja**, TEM 2014–2016, ESR
- Työelämän tuoret tuulet**, Aula-työkotien Kannatusyhdistys 2016–2018, STEA
- Yrittystä!**, Invalidiliitto 2016–2018, STEA
- Vahti**, Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö 2016–2018, STEA
- Palkkaa mut**, Kehitysvammaliitto 2016–2017, STEA
- Fokus** (OTE-kärkihanke), Invalidiliitto / Validia ammattiopisto (nyk. Spesia) 2017–2018, STM

Vates-säätiö koordinoi Työhönvalmennuksen kehittämissyhmää, Väli työmarkkinatoimijoiden yhteistyöryhmää ja Viestintäverkostoa. Vates-säätiön edustaja on mukana Invalidisäätiön valtuuskunnassa ja Kiipulan ammattiopiston johtokunnassa 2015–18. Säätiön edustaja on myös Kuntoutussäätiön hallituksessa. Johtaja osallistui Työelämä 2020 -hankkeen johtoryhmään.

Henkilöstö

Säätiössä huomioitiin henkilöstön työhyvinvointi ja työssä jaksaminen. Työpisteet on mitoitettu työntekijän henkilökohtaisten ominaisuuksien mukaisiksi, virikesetelit ovat käytettävissä, työpaikkaruokailua tuetaan lounasetelein ja henkilökunnan virkistyspäiviä järjestetään säännöllisesti, katsausvuonna kaksi kertaa. Liukuva työaika ja etätömahdollisuus ovat käytössä tasoittamassa työn ruuhkia ja mahdollistavat yksilöllisen tavan tehdä työtä. Sairauspoissaolojen määrä on pysynyt pienenä aikaisempien vuosien tavoin. Vuoden aikana henkilöstöä oli yhteensä 16. Määräaikaisia työsuhteita oli kuusi ja vakituisia kymmenen, joista osa-aikaisia kaksi.

Johtaja Jaana Pakarinen
Johdon sihteeri, viestintä Marianne Pentikäinen

- Järjestöavustaja Patrik Brisson** (3.4.2017 alkaen), Paikka auki -hanke
- Projektplanerare (projektisuunnittelija) Walter Fortelius** (31.5.2017 asti)
- Palvelusihteeri Tarja Haili-Kilpiö**
- Hankepäällikkö, toimittaja Tiina Jäppinen**, Tiedolla vaikuttaminen -hanke
- Kehittämiskoordinaattori Anne Korhonen**
- Kehittämispäällikkö Jukka Lindberg**
- Asiantuntija, lakiasiat Teppo Rautjärvi**
- Kehittämispäällikkö Kaija Ray**
- Korkeakouluharjoittelija Tuuli Riisalo**, KeKo-hanke, (1.5.-15.10.2017)
- Toimistoapulainen Ella Rytkönen**
- Viestintäavustaja Jenny Salo** (kesäkuu 2017)
- Vs. viestintävastaava Kati Savela**
- Hankepäällikkö Mari Toivonen**, KeKo-hanke (24.4.2017 alkaen)
- Talouspäällikkö Pasi Ylipaavalniemi**

Kuva: Tiina Jäppinen

Tuuli Riisalo työskenteli korkeakouluharjoittelijana kevästä syksyyn KeKo – kehittämisen koordinaatiohankkeessa Mari Toivosen työparina.

Kuvat: Kati Savela

Vates vietti lokakuussa työhyvinvointipäivää kuvataiteilija Johanna Rytkölen ateljeessa. Taiteilija oli muotoillut säätiön arvot henkilöstön aiemmin piirtämien kuvien mukaan. Tyhy-päivänä arvot maalattiin ja viimeisteltiin.

Vates-säätiön taustayhteisöt vuonna 2017

Taustayhteisöt muodostavat säätiön valtuuskunnan

- Avain-säätiö sr
- Epilepsialiitto ry
- Etelä-Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto
- Eteva kuntayhtymä
- Filha ry
- Förbundet De Utvecklingsstördas Vål, FDUV
- Hengitysliitto ry
- Invalidiliitto ry
- Kanta-Hämeen Hengitys ry
- Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
- Kehitysvammaliitto ry
- Kevama Oy (18.9. alkaen)
- Kiipulasäätiö sr
- Kuntoutussäätiö sr
- Kuopion Seudun Hengitysyhdistys ry (18.9. saakka)
- Kuuloliitto ry
- Kuurojen Liitto ry
- Kuurojen Palvelusäätiö sr
- Kärkulla Samkommun
- Lahden Työn Paikka Oy
- Laptuote-Säätiö sr
- Lihastautiliitto ry
- Mielenterveyden keskusliitto ry
- Neuroliitto ry
- Nuorten Ystävät ry
- Näkövammaisten liitto ry
- Parik-säätiö sr
- Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry
- Puustellin tuki ry
- Päijät-Hämeen Hengitysyhdistys ry
- Raina-säätiö sr
- Rinnekotli-Säätiö sr
- Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Sininauhaliitto ry
- Suomen CP-Liitto ry
- Suomen Mielenterveysseura ry
- Turun Seudun Hengitysyhdistys ry
- Uudenmaan Vammaispalvelusäätiö sr
- Yritystaito Oy

Vates-säätiön perustehtävä

Vatesin tarkoituksena on edistää erityistä tukea tarvitsevien vammaisten pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten henkilöiden kuntoutusta ja työllistymistä.

TARKOITUKSENSA TOTEUTTAMISEKSI SÄÄTIÖ

1.

kehittää vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten henkilöiden työllistämismuotoja yhteistyössä julkishallinnon, elinkeinoelämän ja alalla toimivien muiden yhteisöjen kanssa.

2.

vaikuttaa työmarkkinoiden toimintaan siten, että vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten henkilöiden työllistymismahdollisuudet säilyvät ja kehittyvät.

3.

toimii yhteistyössä vammaisia, pitkäaikaissairaita ja osatyökykyisiä työllistävien yksiköiden kanssa kehittääkseen niiden toimintaa kuntoutussuuntautuneesti ja työllistymistä edistäväksi.

4.

järjestää vammaisia, pitkäaikaissairaita ja osatyökykyisiä työllistävien ja työhön kuntouttavien yhteisöjen toimintaa tukevaa koulutusta ja muita asiantuntijapalveluita.

Tämän lisäksi säätiö voi toteuttaa tutkimus-, kokeilu-, koulutus- ja kehittämistoimintaa tarkoituksensa toteuttamiseksi.

Vates
säätiö sr